

20180211 Bdhj6 Lev. 13,1-2,45-46 Mc 1,40-45

Het is vandaag carnavalszondag, maar daar hebben wij monniken niet zoveel mee. Wij zeggen eerder: we zijn nog maar een paar dagen verwijderd van aswoensdag. Ja, de tijd lijkt dit jaar wel heel snel te gaan. De kerstperiode is nauwelijks achter de rug en de liturgie klopt al aan de deur van ons hart om op weg te gaan naar Pasen, feest van de wedergeboorte.

Dat betekent dat we voorlopig afscheid nemen van Markus die ons dit jaar zijn evangelie te overwegen geeft. De sterke tijden, waarvan de veertigdagentijd er één is, hebben zo hun eigen lezingen.

Maar vandaag nog eenmaal Markus, en wel het slot van het eerste hoofdstuk, dat ons in een sneltreinvaart het leven van Jezus heeft binnengevoerd. We hebben in dat hoofdstuk al een heel scala aan personen ontmoet en het verhaal heeft ons ook op tal van plaatsen gebracht. In de woestijn, aan het meer van Galilea, in de synagoge, bij Petrus thuis, en op eenzame plaatsen.

Wat heeft dat alles ons te zeggen als het over Jezus gaat? Misschien allereerst dit: dat hij in zijn omgang met mensen niemand buitensluit. Hij heeft met zijn verkondiging niet een bepaalde groep op het oog, maar zijn woorden zijn voor allen bestemd. Het woord van het koninkrijk Gods is een woord van leven voor jan en alleman, voor hooggeplaatsten en kleine luiden. Dat lijkt vanzelfsprekender dan het is. Want zijn wij mensen niet al te vaak geneigd om te denken in groepen en tegenstellingen, in rassen en klassen? Maar dan dreigen er altijd mensen buiten de boot vallen. Gods koninkrijk is evenwel voor allen bestemd. Zieken en gezonden, rijken en armen, geleerden en ongeletterden. Misschien verdient dat gegeven niet alleen in onze kerk, maar ook in onze samenleving extra aandacht, want zien we niet om ons heen, en wie weet, misschien in ons eigen hart een tendens om mensen te classificeren en buiten te sluiten. Maar is dat de oplossing voor de vragen en problemen waarmee we in het leven van alledag worden geconfronteerd? Meer nog: als dat de roeping die ons als mens gegeven is?

In dat eerste hoofdstuk van Markus dat we vandaag afsluiten, zien we Jezus tal van mensen ontmoeten. En nergens horen we dat hij ze de rug toekeert, hij heeft aandacht voor hun verhaal en voor hun noden en zorgen, voor hun vreugden en verdriet.

Dat lijkt allemaal heel gewoon en weinig opzienbarend, maar de waarheid gebiedt ons te zeggen dat wij die eenvoud, die openheid en dat geduld niet zo gemakkelijk opbrengen. Tot hoever reikt ons begrip, ons meeleven en meelijden? En wat als onverhoeds een beroep op ons wordt gedaan om bijstand en hulp door een van Gods mensenkinderen?

Bracht Markus ons eerst in de woestijn, daarna heeft hij ons via de synagoge het huis van Simon Petrus binnengeleid en vervolgens zagen we Jezus de dorpen rondom Kafarnaüm bezoeken, maar vandaag staan we op onbekend terrein.

Markus zegt niet waar hij de melaatse ontmoet. Dat is vermoedelijk geen onnauwkeurigheid, integendeel, het maakt ons er op attent dat een melaatse zich niet in de bebouwde kom mocht ophouden. Daar vormde hij immers een gevaar voor de volksgezondheid. Hij moet op Jezus zijn toegelopen, toen deze buiten onderweg was, van het ene dorp naar het andere.

De man stapt op Jezus toe en spreekt hem aan: 'Als gij wilt, kunt gij mij reinigen'. Dat klinkt heel gelovig, maar zou het ook kunnen zijn dat hij Jezus een macht toedicht, waarmee Jezus zelf verre van gelukkig is?

Het vervolg van het verhaal doet vermoeden dat Jezus door die onverwachte ontmoeting en die vraag werd overvallen. Maar hij is niettemin met de man begaan. Hij is niet alleen innerlijk geraakt, maar uiterlijk voegt hij de daad bij zijn innerlijke bewogenheid. 'Hij stak zijn hand uit en raakte hem aan. Jezus doet iets wat je met een melaatse niet mocht en moest doen. Maar hij doet het, zoals later Franciscus hem zal nadoen, en dan spreekt hij de woorden: 'ik wil, word rein'. Dat is een opvallende formulering. 'Word rein, word gereinigd'. Wat ik hier doe, lijkt hij te zeggen, doe ik niet uit eigen kracht, maar het is de Vader die in mij handelt. Hij meet zichzelf niet de rol toe van wonderdoener en is wars van aandacht trekken. Hij heeft niets van een idool dat zich laat aanbidden en erop uit is om gevierd te worden, toen en nu. Hij is een en al verwijzing naar de Vader, wiens koninkrijk hij verkondigt.

Dat komt ook scherp tot uitdrukking in het vervolg van het verhaal. Hij stuurt de man weg en vermaant hem met klem niet te gaan rondbazuinen wat hem overkomen is. Hij dient zich aan de priesters te laten zien en te handelen zoals de wet voorschrijft. Ook hier wijst Jezus van zichzelf af en verwijst hij hem naar de tempel om God alle eer te geven.

Maar het pakt anders uit. De man die ongetwijfeld van blijdschap uit zijn dak gaat, doet alom zijn verhaal, maar het is de vraag of het een evangelie is. Jezus vermaning volgt hij niet op en de toeloop van mensen is door zijn verhaal niet te stuiten.

Dat lijkt aan de buitenkant aantrekkelijk en succesvol voor wie denkt in getallen en ervan houdt in de kijker te staan en gewin te slaan uit populariteit. Onze wereld heeft de voorbeelden voor het oprapen. Maar niets van dat al in het evangelie van vandaag. Jezus is niet op zoek naar mensen die hem toejuichen en zich aan hem vergapen als wonderdoener, hij zoekt mensen die oor hebben voor het woord van het Koninkrijk Gods. .

Dat woord gaat over heling en heil, over leven dat bevrijd is uit isolement en uitsluiting. Het gaat over een gemeenschap waar ieder wordt ontvangen en in geloof en liefde wordt gedragen op de lange weg van het leven. Maar Jezus is daar geen idool of een almachtige wonderwerker, hij is er het levende beeld van Gods nederige liefde, die zichzelf niet zoekt, maar die anderen opricht uit het stof en een plaats biedt aan de tafel van het leven tot lof van de Vader, die leven geeft om niet.

De Geest moge ons hart verruimen om met Jezus die weg te gaan, opdat het aanschijn der aarde mag worden vernieuwd. AMEN.